

Evropa po I. světové válce

1918 - 1938

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Mírové smlouvy=

nové hranice → nutnost si na ně zvyknout

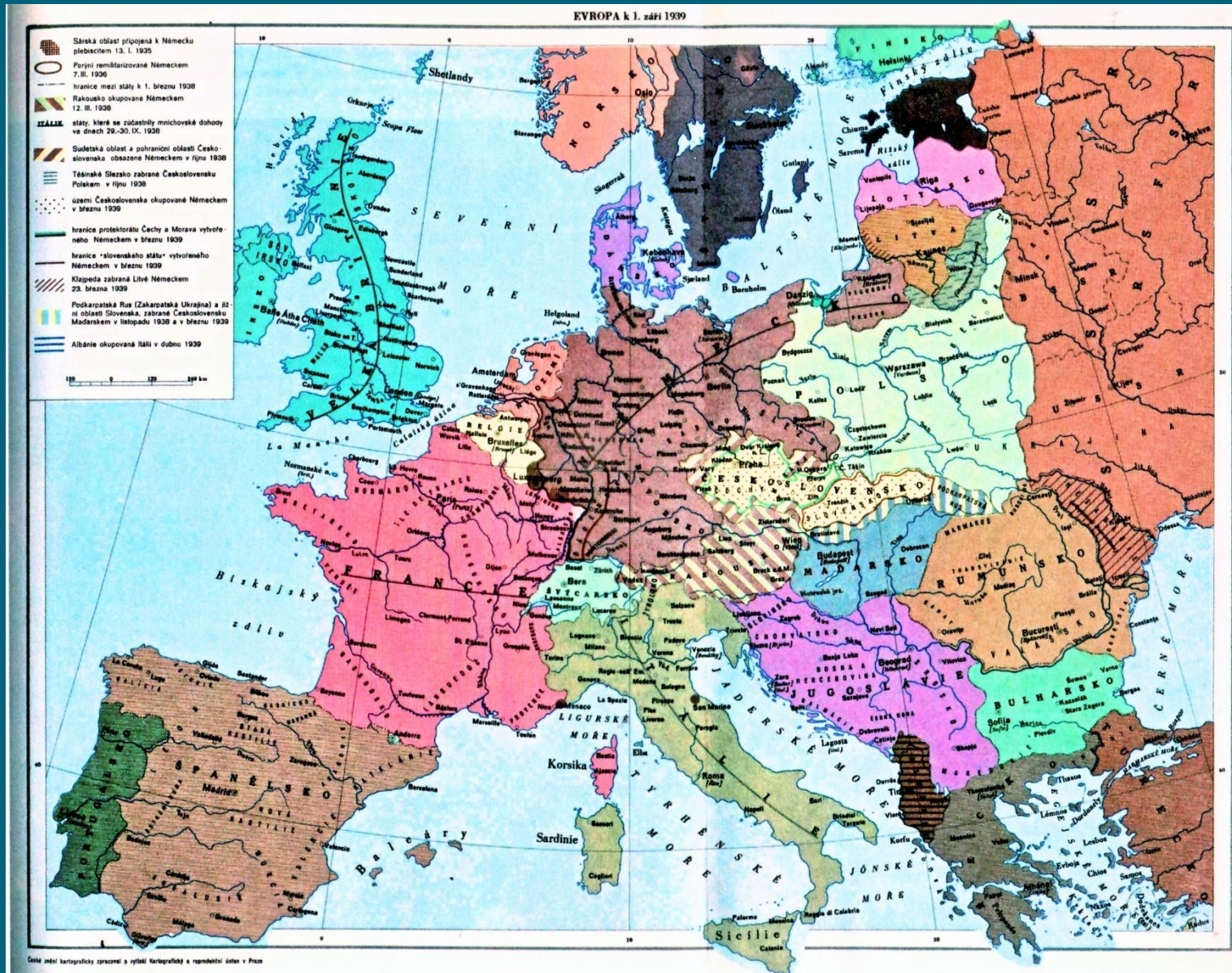
- Versailleská 28. 6. 1919: Německo jediný viník války, armáda nanejvýše 100tis., námořnictvo 30tis., ztráta Alsaska-Lotrinska, Poznaňska, Západního Pruska, Memelska, Hlučínska, části Slezska, kolonií, Sársko na 15 let pod Společností národů=Francií, reparace
- Saint-Germainská 10.9. 1919 s Rakouskem, Jižní Tyroly Itálii, Terst též, zákaz připojení k Německu, Kraňsko a část Korutan Jugoslávii, poplatky za osvobození
- 21.11. 1919 v Neuilly s Bulharskem, ztráta přístupu k Egejskému moři, reparace
- Trianonská 4.6. 1920 s Maďarskem, ztráta Slovenska, Podkarpatské Rusi Sedmihradska, Vojvodiny, části Banátu
- Sévérská 10. 8. 1920 s Osmanskou říší/sultánem – Tureckem – nevešla v platnost

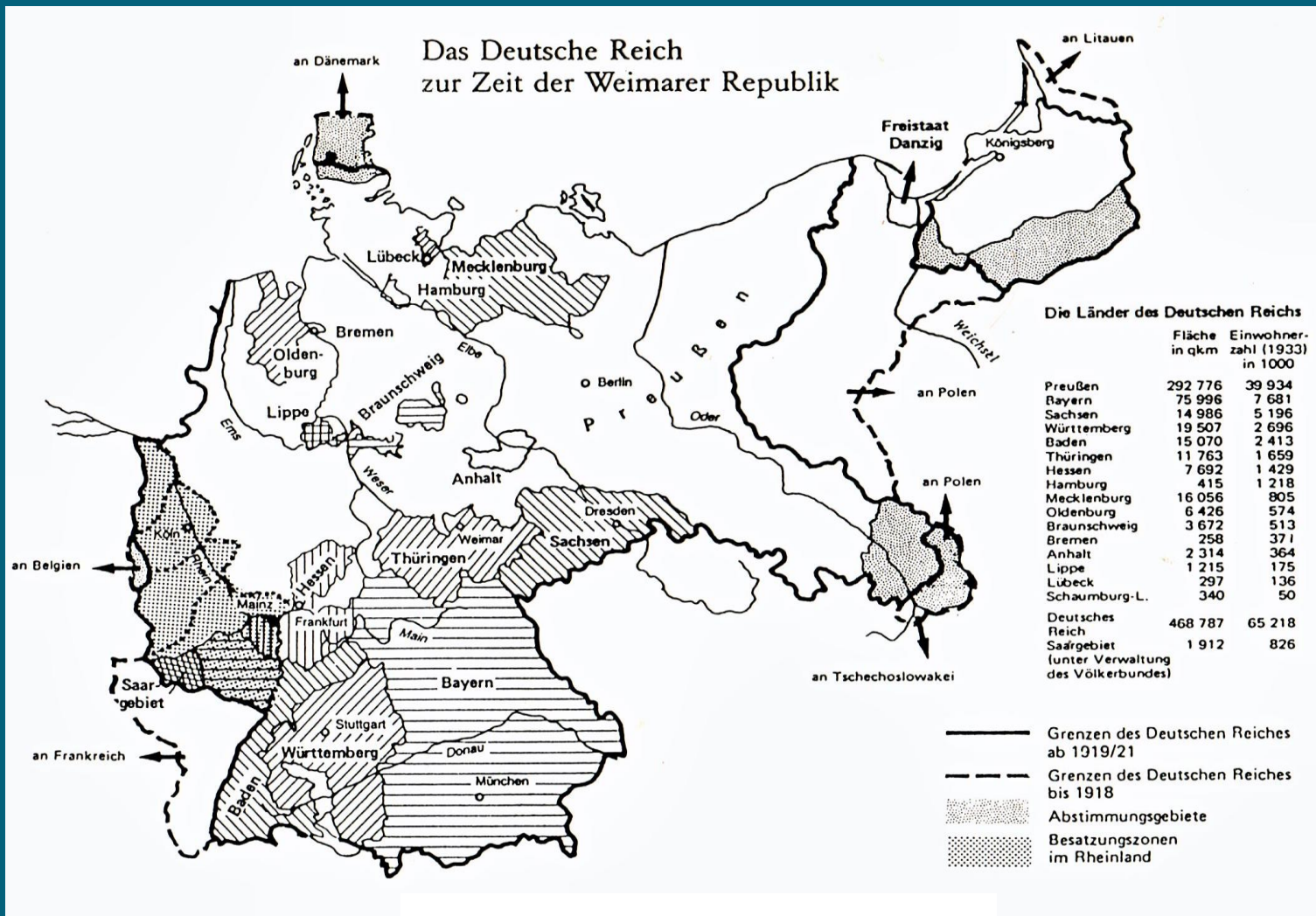
EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Evropa 1918- 1938

Německo po 1918-1920

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Nepříjemné hospodářské důsledky I. světové války

- odliv kapitálu z Evropy
- zničení/opotřebování dosavadních vybudovaných investic
- inflace → úspory nižších a středních vrstev pro období nesnází spotřebovány, resp. zničeny
- rozpad států/trhů → ochranářství (celní, normové atp.)
- nutnost evropských států splácet dluhy vůči USA, povinnost splácet reparace/poplatky za osvobození
- USA ochranářské od 1920 + různé omezení přistěhovalectví
- Prohibice + prohibiční hnutí v USA

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Počet obyvatel v miliónech:

1913

- Evropa 340,6
- Francie 41,7
- Velká Británie 43,0
- Německo 58,5
- Nizozemí 6,3
- Belgie 7,7
- Československo 13,6
- Polsko 30,7
- Itálie 36,2
- Řecko 6,0

1920

- Evropa 338,3
- Francie 39,0
- Velká Británie 43,5
- Německo 59,9
- Nizozemí 6,8
- Belgie 7,7
- Československo 13,5
- Polsko 29,4
- Itálie 35,9
- Řecko 5,0

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Ztráty obyvatel- důsledky

- nižší natalita? - obtížně kvantifikovatelné (nové typy rodin s méně dětmi (2-3), ale více žen vstupuje do manželství a více dětí se dožívá dospělosti
- ovdovění (většinou žen), sirotci
- trvalé následky válečných zranění
- nižší uplatnitelnost obětí na trhu práce
- požadavek+potřeba +nutnost utrpěné škody a utrpení nějak kompenzovat
- sirotčí, vdovské důchody,
- péče o nemocné vojáky i po válce hrazena státem

Příjemnější hospodářské důsledky I. světové války

- Velkosériová výroba – stroje, obuv, konfekce, nádobí, potraviny konečné spotřeby (pečivo, konzervy, pivo a limonády)
- Elektrifikace
- Zvětšení mobility obyvatel skrze dopravní prostředky (kola, motocykly, auta, vlaky/metra/tramvaje, lodě)
- Rozvoj letectví – zrychlení poštovního spojení
- Pokles vystěhovalectví
- Více volného času – sport a cestování
- Investice ze zámoří
- Letní čas

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Snaha o zlepšení životních podmínek obyvatel

- státní podpora výstavby bytů a domů
- započítávání odsloužených let, zranění atp. do státem zajišťovaných penzí
- zavádění státních/státem vynucených nemocenských, úrazových a starobních penzí
- zavádění podpor v nezaměstnanosti
- pacifismus – odzbrojení + „už nikdy válku“

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Sociální výstavba domů

Důvody:

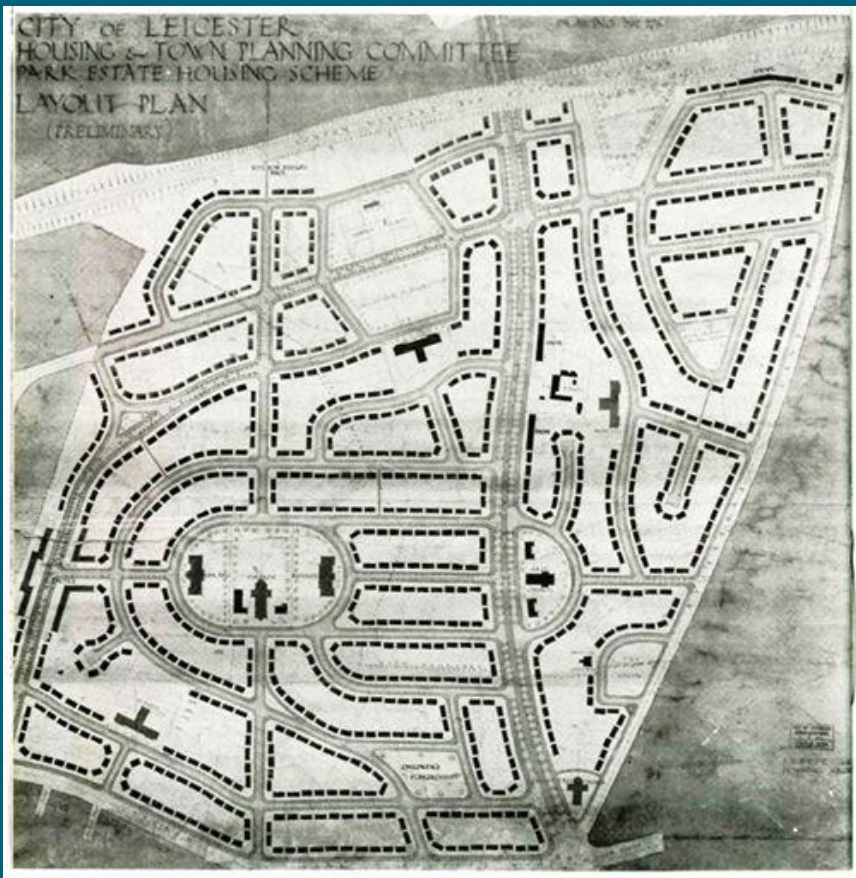
- 1) pro navrátilivší se hrdiny
- 2) pro lepší pracovní výsledky
- 3) pro zdravý růst populace

Důsledky:

- 1) často rozšiřování měst do venkovské krajiny
- 2) nutnost dopravy z bydlišť na pracoviště
- 3) obtíže s financováním soukromým i státním/obecním

Leicester

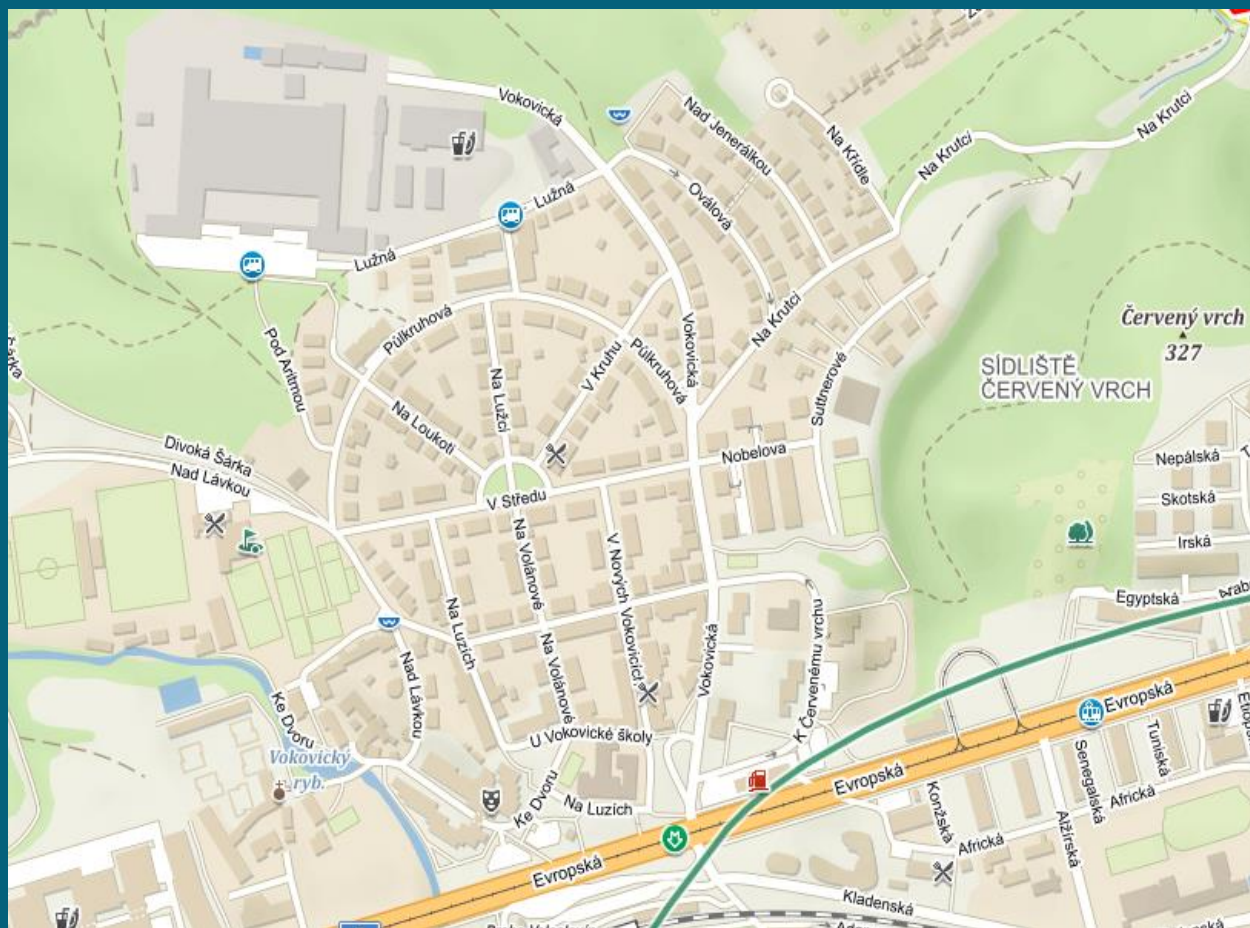
plán městské čtvrti (Aylestone Park) s rodinnými domky a jejich provedení – stav počátkem 80. let 20. století

Leicester a Londýn současný stav

- https://www.google.cz/maps/@52.5980086,-1.1360813,3a,60y,90t/data=!3m6!1e1!3m4!1sfVo9xG6cZW0MwyPEX_X2ow!2e0!7i13312!8i6656
- https://www.google.cz/maps/@52.5971829,-1.1372181,3a,75y,213.37h,90t/data=!3m7!1e1!3m5!1sjODy0AgdZO3EffzdlfPyHA!2e0!6s%2F%2Fgeo0.ggpht.com%2Fcbk%3Fpanoid%3DjODy0AgdZO3EffzdlfPyHA%26output%3Dthumbnail%26cb_client%3Dmaps_sv.tactile.gps%26thumb%3D2%26w%3D203%26h%3D100%26yaw%3D96.043076%26pitch%3D0%26thumbfov%3D100!7i13312!8i6656
- <https://www.google.cz/maps/@51.5506509,0.2415419,1023m/data=!3m1!1e3>

Výstavba v Praze - Vokovice

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Berlín 1931:

Hufeisen-siedlung 1931:

Nájemní domy uprostřed zeleně

Berlín – Neuköln (Britz/Hufeisensiedlung) dnes (zeleň opravu dorostla)

Demokratizace a krize demokracií

- Volební právo všem dospělým (otázkou hranice dospělosti – zpravidla 21 let)
- Dotvoření masových stran – hájí zájmy svých voličů-obtížně nalézají kompromis s ostatními stranami
- Neschopnost kompromisu mezi nimi = neschopnost zvládnout krize hospodářské, sociální a politické
- Liberálové po 1918 v krizi/opovržení za nezabránění vypuknutí Světové války a její vedení
- Konzervativci nenávidí demokratizaci – tvrdí staré pořádky lepší + udržují si vliv ve veřejném mínění skrze nacionalismus
- Představa stavovského státu/jeho zřízení jako východisko z krize demokracie (každý by náležel ke stavu i dle svého majetku a povolání a v rámci stavu by volil své zástupce do zákonodárného sboru)
- Představa jednotného národního tělesa/státu jako východisko z krize demokracie
- Obavy z bolševismu – vývozu revoluce důvodem pro potlačování levice

Autoritativní režimy

- 1920 – Miklós Horthy v Maďarsku; 1922 Itálie – Mussolini; 1923 po důstojnickém puči v Bulharsku vytvořil Cankov vládu; 1923 Miguel Primo de Rivera po armádním puči premiérem – diktatura do 1930; 1925 Ahmed Zogu se stal albánským prezidentem s rozsáhlými pravomocemi; 1926 Pilsudski provedl v Polsku vojenský puč; 1926 Smetona a Voldemaras nastolili v Litvě diktátorský režim; 1926 generál M. O. Gomes da Costa uskutečnil v květnu vojen. převrat, „nár. revoluci“ v Portugalsku a Antonio Salazar se stal časem zakladatelem „Nového státu“; 1929 král Alexander provedl v Jugoslávii státní převrat; od 1930 vládl v Rumunsku Karel II., který po státním převratu v roce 1938 nastolil diktaturu; 1933 Hitler v Německu; 1933 Dollfuss provedl v Rakousku státní převrat; 1934 Konstantin Päts nastolil diktaturu v Estonsku; 1934 Karlis Ulmanis provedl v Lotyšsku státní převrat, byla nastolena prezidentská diktatura; 1936 generál Metaxas uskutečnil v Řecku státní převrat; 1936 Franco se stal ve Španělsku „caudillem“ (vůdcem)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

